

'Bitki Üretim Kalitesinin Normal ve Stres Koşullarında: Biyokimyasal Karakterizasyon ve Mineral Beslenmeye Bağımlılığı'

Автор(и): гл. ас. д-р Веселин Петров; доц. д-р Любка Колева, Аграрен университет Пловдив; доц. д-р Златко Златев

Дата: 28.09.2015 Брой: 9/2015

Bitkisel üretimin kalitesi, biyolojik ve ticari değerini etkileyen bir dizi göstergelyi (tür, şekil, boyutlar, renk, kimyasal bileşim, besin maddeleri vb.) temsil eder. Ürünün insan gıdası olarak biyolojik değerini belirleyen en temel gösterge, kimyasal bileşimidir. Bitkisel üretimdeki kimyasal bileşenlerin ana grupları proteinler, karbonhidratlar, yağlar, uçucu yağların yanı sıra vitaminler, mineral elementler, biyolojik olarak aktif maddeler ve diğerleridir. Bunların belirli bir bitkisel üründe bulunup bulunmaması, ayrıca özgül bileşimleri ve aralarındaki denge, çevresel faktörler ve yetiştirme koşullarından önemli ölçüde etkilenir.

Proteinin biyolojik değeri, bitkisel üretimin kalitesini belirleyen en önemli biyokimyasal göstergeler arasındadır. Proteinin değeri, bazı özelliklerine, organizma tarafından özümseme derecesine ve amino asit bileşimine, özellikle de esansiyel amino asitlerin içeriğine ve bunların birbirine oranına bağlıdır.

Çevresel faktörler, bitkisel üretimin kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Ürünün kalitesini büyük ölçüde belirleyen kimyasal bileşim, stres etkileri altında olumsuz yönde değişir. Stres faktörlerine karşı koyma olanakları arasında daha toleranslı ve daha yüksek kaliteli çeşitlerin ve hibritlerin seçilmesinin yanı sıra, mineral beslemenin birincil bir yer tuttuğu çeşitli agroteknik önlemler de bulunur. Çeşitli form ve bileşimlerdeki gübrelerle tarımsal ürünler için farklı gübreleme sistemlerinin doğru kullanımı, abiyotik stres faktörlerinin tarımsal ürünlerin verimi ve kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini önemli ölçüde tamponlayabilir veya telafi edebilir.